

VIJEĆU FILOZOFSKOG FAKULTETA

Izvještaj komisije o ocjeni urađenog magistarskog rada Rajke Đikanović

Odlukom Vijeća Filozofskog fakulteta na sjednici održanoj dana 19.06.2019. godine imenovana je komisija za ocjenu i odbranu urađenog magistarskog rada pod nazivom Prirodni i antropogeni resursi Nikšićke Župe kao osnova održivog razvoja, kandidata Rajke Đikanović, diplomiranog profesora Istorije i geografije.

Komisija u sastavu prof. dr Miroslav Doderović - mentor, prof. dr Dragomir Kićović i docent dr Dragica Mijanović, nakon detaljne sagledane teze i usaglašavanja svih mišljenja i stavova u pogledu njenog sadržaja i vrijednosti pogodnosti sljedeći

IZVJEŠTAJ

1. Osnovni podaci o kandidatu:

Rajka Đikanović je rođena 05. IV 1967. godine u Nikšiću, gdje je završila osnovnu i srednju školu. Filozofski fakultet - odsjek za Istoriju i geografiju završila je 2004. godine u Nikšiću. Postdiplomske magistarske studije upisala je 2010. godine na smjeru geo-osnove prostornog planiranja, odsjeka Geografija Filozofskog fakulteta. Položila je sve ispite predviđene pravilima studiranja na Postdiplomskim studijama UCG-a i prijavila magistarsku tezu Prirodni i antropogeni resursi Nikšićke Župe kao osnova održivog razvoja. Učestvovala na međunarodnoj konferenciji o poljoprivredi Green room session 2018. godine u Podgorici.

2. Opšti podaci magistarskog rada:

Nakon prijave magistarske teze Prirodni i antropogeni resursi Nikšićke Župe kao osnova održivog razvoja, Vijeću Filozofskog fakulteta je na sjednici održanoj dana 19.06.2019. godine prihvatio Izvještaj komisije o ocjeni podobnosti teme i kandidata, odobrilo izradu magistarskog rada pod istim nazivom i za mentora imenovalo prof. dr Miroslava Doderovića. Kandidat Rajka Đikanović predala je urađen magistarski rad na temu Prirodni i antropogeni resursi Nikšićke Župe kao osnova održivog razvoja, i podnijela molbu za ocjenu magistarskog rada.

3.Struktura teze po poglavljima i opis sadržaja magistarskog rada

Tema magistarskog rada prezentovana je na 181 strani kucanog teksta (font 12), na formatu A4, ilustrovanog sa 12 slika, 46 tabela, 19 grafikona, jednom skicom i 11 karata. Rad je napisan jasno, koncizno, objektivno i sistematično, sasvim bitnim činjeničnim elementima koji su adekvatno ukomponovani u sva oglavlja ovog rada. U magistarskom radu korišćeno su 63 literaturna navoda i 22 internet izvora. Na početku rada, prije Uvoda prikazan je i kratak sažetak rada koji je preveden i na engleskom jeziku. Magistarski rad je pregledno napisan i izložen u sledeća poglavlja:Uvod, Ime, veličina i geografski položaj; Fizičko-geografske karakteristike i potencijali; Geografsko-istorijska osnova; Kulturno-istorijski spomenici; Geografsko-društvena osnova razvoja Nikšićke Župe; Glavni potencijali održivog razvoja Nikšićke Župe; Ekološki problemi u Nikšićkoj Župi; SWOT analiza i Perspektive razvoja.

U uvodu će biti predstavljen: motiv istraživanja rada, predmet, cilj i svrha istraživanja, istraživačke metode i obrazloženje strukture rada.

U prvom poglavlju pod nazivom - Ime, veličina i geografski položaj govori se o nastanku imena „Župa”, analiziran je njen geografski položaj u opštini Nikšić.

U drugom poglavlju pod nazivom Fizičko-geografske karakteristike potencijali analiziran je geološki sastav, reljef, seizmički rizik, glavne reljefne cjeline i oblici, analizirana je klima – gdje su predstavljene temperature, relativna vlažnost vazduha, oblačnost, padavine, vjetrovi – gdje su dati i dijagrami za sve ove elemente. U ovom poglavlju dalje su predstavljene hidrološke karakteristike (predstavljene i tabelarno) zatim sastav zemljišta, biljni i životinjski svijet.

Treće poglavlje nosi naziv Geografsko-istorijska osnova u kojem se govori o naseljavanju i razvitku ovog kraja od najstarijih vremena. Dat je istorijski prikaz ovog prostora.

Četvrto poglavlje Geografsko društvene osnove razvoja govore o stanovništvu u okviru čega je analizirana: starosna i polna struktura stanovništva, obrazovna i ekomska struktura stanovništva. U ovom poglavlju analizirana je i poljoprivreda, razvoj rudarstva, saobraćaj i turizam.

Peto poglavlje pod nazivom Naselja daje prikaz dvanaest župskih sela.

Šesto pitanje nosi naziv Kulturno - istorijski spomenici. Ovdje je detaljno opisan Župski Manastir posvećen Svetom Luki, zatim Voltica karaula – tvrđava koja se nalazi u Starom

Selu podignuta u vrijeme vladavine kneza Danila Petrovića 1854. godine. Opisan je Jerinin grad, zatim grob – mramor bana Ugrena u selu Liverovićima pored puta Nikšić – Morakovo. U sedmom poglavlju Ekološki problemi u Nikšićkoj Župi govori se o dva problema koji su ovdje najdominantniji, a to su: ekološki problemi nastali direktno ili indirektno kao posljedica eksploatacije ruda boksita koji je i najvažniji ekološki problem i pretjerana sječa šuma na padinama i zaravnima u okolini Župe što izaziva pojačanu eroziju terena.

Osmo poglavlje: Glavni potencijali održivog razvoja Nikšićke Župe, upravo govori o glavnim potencijalima gdje se kao takvi predstavljaju velika rudna bogatstva u boksitima, zatim poljoprivredno obradive površine sa kojima Župa raspolaže najviše u opštini Nikšić. To su ujedno i najkvalitetnija zemljišta u opštini. Tu su i veliki kompleksi kvalitetnih i još neiskorišćenih šuma. Velike su mogućnosti i potencijali za različite vidove turizma. Puno je potencijala i mogućnosti, ali akcenat treba staviti na planskoj eksploataciji i korišćenju i održivom razvoju.

U posljednjem djelu rada izneseni su zaključni stavovi i na taj način kandidat je zaokružio navedenu magistarsku tezu.

4. Predmet istraživanja i cilj istraživanja

Predmet istraživanja je prostor Nikšićke Župe, koji je dio opštine Nikšić, a do 1958. godine bila je samosltala opština. Područje Župe biće obrađeno je sa aspekta regionalno-geografskih posmatranja i predstavlja veoma interesantan i složen geografski prostor. U okviru ovog magistarskog rada su istražene i analizirane geološke, reljefne, klimatske i društvene osobenosti. Ukazaće se na perspektive i ograničenja ovih elemenata, a sve u funkciji planiranja prostora sa akcentom na održivi razvoj.

Cilj istraživanja

Cilj istraživanja bi bio ukazivanje na razvojene potencijale Nikšićke Župe, njihovo valorizovanje uz aktiviranje nedovoljno iskorišćenih prirodnih postojećih kapaciteta. Ukazaćemo na racionalnu organizaciju, uređenje i korišćenje naznačenog prostora u skladu sa politikom društveno-ekonomskog razvoja opštine Nikšić i položaj područja u Opštini. Jedan od ciljeva bi bio i ukazivanje na potencijale za razvoj turizma, kompletiranjem mrežom i objektima komunalne infrastrukture, kao i pratećim objektima turističke ponude. Ukazaćemo na mјere koje bi dovele do sprječavanja depopulacije i demografske rehabilitacije ovog ruralnog područja, kroz poboljšanje uslova života i životnog standarda. Kroz istaživanje ukazaćemo za obezbjeđivanje odgovarajućih uslova za razvoj poljoprivrede, uz stroge

zahtjeve čuvanja i poboljšanja kvaliteta zemljišta kroz sprovođenje adekvatne agrarne politike. Na ovaj način daće se procjena sadašnjeg stanja i nivoa razvoja i dati smjernice za budući razvoj ovog područja. U tome se ogleda kompleksnost i važnost istraživanja ove teme.

5. Ostvareni rezultati

Ovim radom se došlo do saznanja koja će dati jasniju sliku o Nikšićkoj Župi. Ponuđene su solucije koje će imati svoju praktičnu primjenu i pomoći promovisanju ovog kraja.

6. Doprinos magistarskog rada

Magistarska teza *Prirodni i antropogeni resursi Nikšićke Župe kao osnova održivog razvoja* dala je istraživanje koje predstavlja potpuno novu, sveobuhvatnu i iscrpu analizu prirodnih i antropogenih resursa kao osnova održivog razvoja Nikšićke Župe. Rad može poslužiti kao osnova za izradu prostorno planske dokumentacije i izradu strategija dugoročnog razvoja. Čitav tekstualni dio rada u kome je urađena SWOT analiza prate karte, slike i grafički prilozi. Kandidat je prilikom izrade teze koristio i obimnu literarnu građu iz ove oblasti, izvore i prostorno planske dokumente. Uvidom u magistarski rad i strukturu rada, zaključuje se da isti daje doprinos društvenog značaja, jer će lokalnoj samoupravi Nikšića pomoći pri definisanju strategije revitalizacije poljoprivrede i socio-geografske transformacije ruralnog prostora.

ZAKLJUČAK

Na osnovu pregleda magistarskog rada komisija konstatiše da je kandidat Rajka Đikanović, uspješno obavila sva istraživanja koja su bila predviđena planom datim u prijavi ovog magistarskog rada. Globalna struktura rada je logično postavljena sa jasno definisanim predmetom i ciljevima istraživanja. Primjenom sistemskog pristupa naučno istraživačkih metoda potvrđene su hipoteze i istaknuti rezultati istraživanja i relevantni zaključci.

Ovaj rad predstavlja vrijedan doprinos naučnom radu iz oblasti prostornog planiranja. Kandidat je pokazao potreban nivo samostalnosti u istraživanjima i ispoljio sposobnost analize naučnih znanja iz zadate oblasti. Na osnovu izvršenog ocjenjujemo da je magistarski rad dobio pozitivno mišljenje, čime se Vijeću Filozofskog fakulteta predlaže da se, kandidatu Rajki Đikanović može odobriti javna obrana magistarskog rada na temu *Prirodni i antropogeni resursi Nikšićke Župe kao osnova održivog razvoja*.

KOMISIJA:

Prof. dr Miroslav Doderović, Filozofski fakultet Nikšić

Docent dr Dragica Mijanović, Filozofski fakultet Nikšić

Prof. dr Dragomir Kićović, Univerzitet u Prištini sa sjedištem u Kosovskoj Mitrovici

UNIVERZITET CRNE GORE
FILZOFSKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO:	27.08.2019.		
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRNEDNOST
01	1321		